

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТАНОВИЩЕ

от: доц. д-р Елица Георгиева Вълчева-Куманова
научна специалност: 3.6. Право (Теория на държавата и правото)
висше училище/научна организация: Русенски университет „Ангел Кънчев“

относно: конкурс за професор по научна специалност „Теория на държавата и правото (Философия на правото)“, научно направление 3.6. Право, научна област 3. Социални, стопански и правни науки, в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на Юридическия факултет на УНСС съгласно Решение на АС № 5/10.12.2025 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 656/06.03.2026 г. на Ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

В конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионалното направление 3.6. Право, научна специалност „Теория на държавата и правото (Философия на правото)“ в УНСС участва единствен кандидат - доц. д-р Светла Маринова Кънева, която е представила изискваните документи.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

От представената от кандидата в конкурса Карта за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в УНСС, установих следното изпълнение по отделните показатели:

Национални минимални изисквания съгласно ЗРАСРБ (чл.26) и

Правилника за приложението му (чл.1а, ал.1):

Група А - 50 т. при минимален брой 50

Група В – 260 т. при минимален брой 100

Група Г - 260 т. при минимален брой за ПН Право 100

Група Д - 380 т. при минимален брой 100

Група Е – 165 т. при минимален брой 100

Общо 955 т. при минимален брой за ПН Право 450 т., което представлява значително надвишаване на минималния необходим брой точки съобразно националните изисквания.

Допълнителни изисквания на УНСС съгласно ЗРАСРБ (чл.2б, ал.5) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.2-3):

Група Ж – 80 т. при минимално необходими за ПН Право 40;

Група З – 570, при минимално необходимо за ПН Право 260;

Група И – 414, при минимално необходими 120

Общо 1064 т. при минимално необходими за ПН Право 420 т., което представлява значително надвишаване на минималния необходим брой точки съобразно допълнителните изисквания на УНСС.

Доц. д-р Светла Кънева събира по двете групи изисквания общо 2019 т. при минимален необходим брой за ПН Право от 870 т.

Видно от представената Карта за изпълнение, сборът от точките на кандидата доц. д-р Светла Кънева надхвърля значително минималния брой точки както по националните, така и по допълнителните изисквания на УНСС.

3.2. Изпълнение на качествените изисквания

Доцент д-р Светла Кънева изпълнява качествените изисквания на УНСС за заемане на академичната длъжност „професор“. Доказателство за изпълнение на допълнителните количествени и качествени изисквания на УНСС от доц. д-р Светла Кънева за заемане на академичната длъжност „професор“ е и Заключение на Съвета по хабилитация на УНСС, обективизирано в т. 1 от Протокол №11/06.11.2025 г.

Научната продукция, с която кандидатът доц. д-р Светла Кънева участва в конкурса, е в съответствие - в количествено и качествено отношение - с минималните национални изисквания, както и с изискванията на УНСС за заемане на академичната длъжност „професор“.

В заключение считам, че доцент д-р Светла Кънева изпълнява както **минималните национални изисквания** към научната и преподавателска дейност по Приложение към чл. 1а, ал. 1 ППЗРАСРБ, Научна област 3 Социални, стопански и правни науки, Професионално направление 3.6. Право, така и **допълнителните** – количествени и качествени, *изисквания* на УНСС за заемане на академичната длъжност „професор“.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Доц. д-р Светла Кънева, от момента на своето назначаване на ОТД в ЮФ на УНСС през учебната 2005/2006 г. до настоящия момент, осъществява активна учебно-преподавателска дейност. Нейната аудиторна заетост варира в различните години (видно от Служебна бележка изх. № УДОК-2103/25.06.2025г.) и се изразява в изнасянето на аудиторна заетост от лекции – 1 444 часа и упражнения – 3 390 часа по различни учебни дисциплини в ОКС Бакалавър и ОКС Магистър. Опитът и уменията, натрупани от доц. д-р Светла Кънева през годините в обучението на студенти, са намерили израз в разработените от нея лекционни курсове по философия на правото, както и в публикувания учебник по философия на правото.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

За участие в настоящия конкурс доц. д-р Светла Кънева е представила една монография, един учебник, 11 статии и 15 доклади, публикувани в нерелевантни списания с научно рецензиране или в редактирани колективни томовете.

Представеният за участие в конкурса труд „Мярата на правото“ (АИ – УНСС, С, 2024г., ISBN 978-619-232-861-0) е първото цялостно монографично изследване на мярата на правото в българската правна теория. Той е с обем от 209 стр. и включва увод, три глави, заключение и библиография. Чрез анализ на понятието смисъл във философията и теорията на правото е доказано че мярата на правото, съдържа, следва и конкретизира правния смисъл, който има концентриран израз в правните принципи. Правната мяра е обобщена като качествено-количествен съдържателен критерий на правото, който селектира, отмерва и задава дължимото, определя вида и обема правна власт в правните позиции (права, задължения, заповеди, забрани, императиви) за субектите на правото с оглед тяхното правно

качество в достъпа до благата на правото. Мярата на правото изразява фундаменталната ползност на правото за правните субекти. В монографията са обосновани са същността и функционалната роля на мярата на правото като фундаментално разпределящо понятие на правната система в общата теория на правото и философията на правото. Правната мяра е изведена като израз на обществено съзнание, състояние на общата воля, носеща преднамерени модели на социално полезно и допустимо поведение на човека, при които се постига максимална оправданост във взаимните позиции на субектите по повод разпределение и обмен на блага.

В представените статии и доклади, написани след заемане на академичната длъжност „доцент“, кандидатът изследва различни проявления на мярата в правото и различни философска правни категории като основание на правото, принцип на правото, правен интерес и мяра на правото.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатите

Като фундаментален принос в монографичното изследване оценявам прилагането на феноменологичния подход към изследване на мярата на правото. Доц. д-р Светла Кънева е първият теоретик, който цялостно прилага тази подход в своите научни търсения. В публикациите на кандидата феноменологичният подход към правото и правните явления има за краен резултат обосноваване на категориите смисъл, същност и съдържание на правото са обосновани и конкретизирани съответно в понятията правен принцип, правен интерес и мяра на правото. Направените изводи от позицията на феноменологичния и познавателен подход към правото надхвърлят и преодоляват строго-нормативното обяснение на правото; дават нови посоки на правно мислене и обогатяват догматичната част на общата теория на правото. По този начин е доказана е аргументативно-смысловата субстанция на правото и е обоснована връзката на правото с другите нормативни социални системи, с които то съществува в общ социален контекст и от които черпи причини за своето действие.

7. Основни критични бележки и препоръки към всеки кандидат поотделно

Едно сериозно научно изследване е значимо с проблемите, които поставя и с идеите, които насочват към следващи теоретични разработки. В

тази връзка към кандидата могат да се отправят бележки и препоръки в следните две насоки. На първо място, е необходимо да се разшири историческият преглед на философските концепции, представени в монографията. В този дух е и бележката относно по-детайлно разглеждане на мярата като ценностно средство към целта на правото. Отправените препоръки не омаловажават научните приноси на монографичният и научната стойност на формираните изводи относно смисъла на мярата в правото.

8. Заключение

След като се запознах с цялостната преподавателска, практическа и научноизследователска дейност на кандидата и с представените в конкурса материали, монографичен научен труд и другите научни трудове и анализирах значимостта им и научните и научно-приложните им приноси, считам, че кандидатът доц. д-р Светла Маринова Кънева отговаря на всички условия и изисквания да бъде избрана да заеме академична длъжност „професор“ по „Теория на държавата и правото (Философия на правото)“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право и давам положителна оценка на нейната преподавателска, практическа и научноизследователска дейност.

Препоръчвам на научното жури да вземе решение, с което да направи предложение до Факултетния съвет на Юридическия факултет на УНСС да избере доц. д-р Светла Маринова Кънева да заеме академичната длъжност „ПРОФЕСОР“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, в професионално направление 3.6 Право.

27.03.2026 г.
гр. Русе

Подпис:
доц. д-р Елица Вълчева-Куманова

UNIVERSITY OF NATIONAL AND INTERNATIONAL ECONOMICS

OPINION

by: Assoc. Prof. Dr Elitsa Georgieva Valcheva-Kumanova

field of study: 3.6. Law (Theory of the State and Law)

Higher education institution/academic organisation: Angel Kanchev
University of Ruse

Regarding: Competition for Professor in the scientific specialty “Theory of State and Law (Philosophy of Law)”, scientific field 3.6. Law, scientific area 3. Social, Economic and Legal Sciences, at the University of National and World Economy.

1. Information about the competition

The competition has been announced for the needs of the Faculty of Law at UNWE in accordance with Academic Council Decision No. 5/10 December 2025. I am a member of the academic jury for the competition in accordance with Order No. 656/6 March 2026 of the Rector of UNWE.

2. Brief information about the candidates in the competition

In the competition for the academic post of “Professor” in the professional field 3.6. Law, scientific speciality “Theory of State and Law (Philosophy of Law)” at UNWE, there is a single candidate – Assoc. Prof. Dr Svetla Marinova Kaneva, who has submitted the required documents.

3. Fulfilment of the requirements for the academic post

3.1. Fulfilment of the quantitative requirements

From the ‘Chart for Fulfilment of the Quantitative Requirements for the Academic Position of “Professor” at UNWE submitted by the candidate in the competition, I have established the following fulfilment of the individual indicators:

National minimum requirements pursuant to the Higher Education Act

(Article 2b) and the Regulations for its implementation (Article 1a, paragraph 1):

Group A – 50 points, with a minimum of 50

Group B – 260 points, with a minimum of 100

Group D – 260 points, with a minimum of 100 for the Law programme

Group E – 380 points, with a minimum of 100

Group F – 165 points with a minimum of 100

A total of 955 points, with a minimum of 450 points for the Law programme, which represents a significant excess of the minimum required number of points in accordance with national requirements.

Additional requirements of the UNWE pursuant to the Higher Education Act (Article 2b, paragraph 5) and the Regulations for its implementation (Article 1a, paragraphs 2–3):

Group G – 80 points, with a minimum of 40 required for the Law programme;

Group H – 570, with a minimum requirement of 260 for the Law programme;

Group I – 414, with a minimum requirement of 120

A total of 1,064 points, with a minimum of 420 points required for the Law programme, which represents a significant excess of the minimum required number of points in accordance with the additional requirements of the UNWE.

Assoc. Prof. Dr Svetla Kaneva has accumulated a total of 2019 points across both sets of requirements, with a minimum requirement of 870 points for the Law programme

As can be seen from the Performance Chart submitted, the total points scored by the candidate, Assoc. Prof. Dr Svetla Kaneva, significantly exceed the minimum number of points required under both the national and the additional requirements of UNWE.

3.2. Fulfilment of the qualitative requirements

Associate Professor Dr Svetla Kaneva meets the quality requirements of UNWE for the academic position of “Professor”. Further evidence of Assoc. Prof. Dr Svetla Kaneva’s fulfilment of the additional quantitative and qualitative requirements of UNWE for the academic position of “professor” is the Conclusion of the UNWE Habilitation Council, as set out in point 1 of Minutes No. 11/06.11.2025.

The academic output with which the candidate, Associate Professor Dr Svetla Kaneva, is participating in the competition meets – in terms of both quantity and

quality – the minimum national requirements, as well as the requirements of the University of National and World Economy (UNWE) for the academic post of ‘professor’.

In conclusion, I consider that Associate Professor Dr Svetla Kaneva meets both *the minimum national requirements* for scientific and teaching activity as set out in the Annex to Article 1a(1) of the Regulations for the Implementation of the Law on the Academic Staff of the Bulgarian Academy of Sciences (PPRASRB), Scientific Field 3: Social, Economic and Legal Sciences, Professional Area 3.6: Law, as **well as the additional** – quantitative and qualitative – *requirements* of UNWE for the academic position of ‘professor’.

4. Assessment of teaching and research activity

Assoc. Prof. Dr Svetla Kaneva has been actively engaged in teaching and academic activities since her appointment to the Faculty of Law at UNWE in the 2005/2006 academic year to the present day. Her teaching workload has varied over the years (as shown in Official Note No. UDOK-2103/25.06.2025) and comprises – 1,444 hours and tutorials – 3,390 hours across various academic disciplines at Bachelor’s and Master’s degree levels. The experience and skills accumulated by Assoc. Prof. Dr Svetla Kaneva over the years in teaching students are reflected in the lecture courses on the philosophy of law she has developed, as well as in her published textbook on the philosophy of law.

5. Brief description of the academic works/ publications submitted

For participation in this competition, Assoc. Prof. Dr Svetla Kaneva has submitted one monograph, one textbook, 11 articles and 15 papers, published in non-indexed peer-reviewed journals or in edited collective volumes.

The work submitted for the competition, “The Measure of Law” (AP – UNWE, Sofia, 2024, ISBN 978-619-232-861-0), is the first comprehensive monographic study of the measure of law in Bulgarian legal theory. It comprises 209 pages and includes an introduction, three chapters, a conclusion and a bibliography. Through an analysis of the concept of meaning in philosophy and legal theory, it is demonstrated that the measure of law contains, follows and specifies the legal meaning, which finds its concentrated expression in legal principles. The legal measure is summarised as a qualitative-quantitative substantive criterion of law, which selects, measures and prescribes what is due, and determines the nature and scope of legal authority in legal positions (rights, obligations, commands, prohibitions, imperatives) for legal subjects with regard to their legal standing in

accessing the benefits of the law. The measure of law expresses the fundamental utility of the law for legal subjects. The monograph substantiates the essence and functional role of the measure of law as a fundamental distributive concept of the legal system within general legal theory and the philosophy of law. The legal measure is presented as an expression of public consciousness, a state of the general will, embodying deliberate models of socially useful and acceptable human behaviour, through which maximum justification is achieved in the mutual positions of subjects regarding the distribution and exchange of benefits.

In the articles and papers presented, written after taking up the academic post of “associate professor”, the candidate examines various manifestations of the measure in law and various philosophical legal categories such as the basis of law, the principle of law, legal interest and the measure of law.

6. A summary assessment of the candidates’ main scientific and applied scientific contributions

I regard the application of the phenomenological approach to the study of the measure of law as a fundamental contribution to the monographic research. Assoc. Prof. Dr Svetla Kaneva is the first theorist to apply this approach comprehensively in her academic research. In the candidate’s publications, the phenomenological approach to law and legal phenomena ultimately results in the substantiation of the categories of meaning, essence and content of law, which are substantiated and concretised respectively in the concepts of legal principle, legal interest and measure of law. The conclusions drawn from the phenomenological and epistemological approach to law go beyond and transcend the strictly normative explanation of law; they provide new directions for legal thinking and enrich the dogmatic part of general legal theory. In this way, the argumentative and semantic substance of law is demonstrated, and the connection between law and other normative social systems—with which it coexists in a common social context and from which it derives the grounds for its operation—is substantiated.

7. Key critical comments and recommendations for each candidate individually

A serious academic study is significant for the problems it raises and the ideas it offers for further theoretical development. In this regard, comments and recommendations may be directed to the candidate in the following two areas. Firstly, it is necessary to expand the historical overview of the philosophical concepts presented in the monograph. In this vein is the comment regarding a

more detailed examination of moderation as a means of achieving the purpose of law. The recommendations made do not detract from the scientific contributions of the monograph or the scholarly value of the conclusions drawn regarding the meaning of moderation in law.

8. Conclusion

Having familiarised myself with the candidate's overall teaching, practical and research activities, as well as with the materials submitted for the competition, the monographic research work and other academic publications, and having analysed their significance and their scientific and applied scientific contributions, I consider that the candidate, Assoc. professor Dr Svetla Marinova Kaneva meets all the conditions and requirements to be appointed to the academic post of "Professor" in "Theory of State and Law (Philosophy of Law)" in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, professional field 3.6. Law, and I give a positive assessment of her teaching, practical and research activities.

I recommend that the academic jury adopt a decision to propose to the Faculty Council of the Faculty of Law at UNWE that Assoc. Prof. Dr. Svetla Marinova Kaneva be appointed to the academic post of "PROFESSOR" in the field of higher education 3. Social, Economic and Legal Sciences, in professional field 3.6 Law.

27 March 2026

Signature:

Ruse

Assoc. Prof. Dr Elitsa Valcheva-Kumanova